

Uchwała Nr XXX/585/13
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 24 września 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2012 r. „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012-2015”.

Na podstawie § 35 ust. 3 lit. a i ust. 4 Regulaminu Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego stanowiącego załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego Nr III/21/99 z dnia 4 lutego 1999 z późn. zm. i art. 18 pkt 9 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2013 r. poz. 596 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w 2012 r. „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012-2015”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Julian Osiecki

Załącznik do Uchwały Nr
Sejmiku Województwa Warmińsko Mazurskiego
z dnia 2013 roku

Sprawozdanie z realizacji w 2012 roku

**Wojewódzkiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Województwie Warmińsko-Mazurskim
na lata 2012-2015**

Olsztyn, czerwiec 2013

Wprowadzenie

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012-2015 stanowi realizację zapisu art. 4 pkt 1-4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku, zgodnie z którym Samorząd Województwa realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w postaci wojewódzkiego programu stanowiącego część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

Przy planowaniu i podejmowaniu działań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi kierowano się głównym celem programu jakim jest: **szersze zintegrowanie i wzmocnienie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie warmińsko-mazurskim.**

Dzięki dobrej współpracy z instytucjami i placówkami z terenu województwa takimi jak: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie, Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, Warmińsko-Mazurski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Olsztynie, szpitale oraz inne placówki zajmujące się leczeniem uzależnień, możliwe było uzyskanie informacji i danych przydatnych w przygotowaniu niniejszego sprawozdania.

Pomocne także okazały się sprawozdania składane przez organizacje pozarządowe z realizacji dofinansowanych zadań, a także sprawozdania składane przez samorządy lokalne z realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Realizacja zadań Programu jest finansowana w sposób ciągły, ze środków pochodzących z opłat pobieranych za wydawanie przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W latach 2010-2012 w budżecie województwa na realizację Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zabezpieczane były środki finansowe.

Tabela 1. Wysokość środków finansowych zabezpieczonych w budżecie na realizację WPPiRPA w latach 2010-2012

Rok	Wysokość środków
2010	516 000
2011	805 300
2012	647 890

Źródło: opracowanie własne ROPS w Olsztynie

Województwo warmińsko-mazurskie od lat należy do regionów w kraju, gdzie ubóstwo rodzin, pomimo coraz większych nakładów na pomoc społeczną, należy do jednego z najpoważniejszych problemów społecznych. Problem ubóstwa niesie za sobą wiele niekorzystnych zjawisk, począwszy od degradacji biologicznej i społecznej osób nim dotkniętych poprzez marginalizację i wykluczenie społeczne wielu grup społecznych, a skończywszy na zachowaniach patologicznych takich jak, np.: alkoholizm, narkomania, przestępczość.

Jak wynika z danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, corocznie notuje się znaczną liczbę rodzin (osób), które uzyskują wsparcie z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu:

Tabela 2 Wsparcia z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w latach 2010-2012 w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2010	5 313	11 052
2011	5 016	9 958
2012	4770	8 951

Źródło: opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie

Do osiągnięcia celu głównego dochodzić będziemy poprzez osiąganie celów operacyjnych realizując poszczególne działania.

Priorytet I. Edukacja, kampanie

Podniesienie poziomu wiedzy w społeczeństwie na temat szkodliwości spożywania alkoholu

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2012 ogłosił otwarty konkurs na realizację zadań przez organizacje pozarządowe w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Tabela 3. Udział finansowy z budżetu województwa w realizacji zadań przez organizacje pozarządowe, ilość dotowanych podmiotów, szacunkowa liczba osób objętych oddziaływaniem profilaktycznym czy rehabilitacyjnym

Rok	Wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu województwa w formie dotacji organizacjom	Liczba dotowanych organizacji pozarządowych	Szacunkowa liczba odbiorców
2012	100 000	9	3 607

W ramach współpracy z trzecim sektorem Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaproponował w 2012 r. w otwartym konkursie ofert, między innymi zadania podejmowane w celu podniesienia poziomu wiedzy w społeczeństwie na temat szkodliwości spożywania alkoholu, akceptację i dofinansowanie otrzymały:

- „Program przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie – Student”, zgłoszony przez Stowarzyszenie „Wsparcie i Pomoc” z Olsztyna, uzyskał akceptację Zarządu Województwa. Z budżetu województwa przyznano dotację w wysokości 8 000 zł, co pozwoliło na przeprowadzenie wykładów, warsztatów, przygotowanie spektaklu teatralnego ze studentami oraz na zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla studentów UWM.

W maju i w czerwcu wykłady obejmowały studentów II roku studiów magisterskich. Zaproponowano studentom wykłady po seminariach. Wykłady w listopadzie i październiku obejmowały studentów dziennych i niestacjonarnych, uczestniczyło w nich ok. 700 osób.

Warsztaty były prowadzone dla studentów niestacjonarnych. Odbywały się w świetlicy dla dzieci przy UWM na ul. Żołnierskiej 14A. W zajęciach warsztatowych udział wzięło ok. 32 osób.

Poradnictwo specjalistyczne dla studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego odbywały się w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, przy ul. Żołnierskiej. W ramach punktu pomocy psychologicznej przeprowadzono ok. 50 spotkań.

24 osoby uczestniczyły w przygotowaniu spektaklu, którego prezentacja odbyła się w „Atelie” UWM przy ul. Żołnierskiej. Obejrzeni go studenci stacjonarni i niestacjonarni – łącznie ok. 100 osób.

- Dotację, w ramach konkursu ofert dla organizacji pozarządowych, na wykonanie zadania „Europejska noc bez wypadków – program naprawczy skierowany do prowadzących pojazdy samochodowe” otrzymała Fundacja Krzysztofa Hołowczyca „Kierowca Bezpieczny” z Olsztyna.

W ramach otrzymanej dotacji w wysokości 6 000 zł możliwe było:

- Przeprowadzenie szkolenia wolontariuszy,
- Wydrukowanie materiałów edukacyjnych,
- Przeprowadzenie kampania informacyjnej w dyskotekach,
- Zakupienie nagród dla uczestników projektu.

Liczba odbiorców tego przedsięwzięcia – 1000 os.

- „Program psychokorekcyjny dla osadzonych w zakładach karnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego „Trzeźwość – drogą do wolności”, zgłoszony przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Świadczące Pomoc Osobom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Trzeźwy Kierowca” z Kutna, uzyskał dofinansowanie w kwocie 3 510 zł.

Kwotę tę wydatkowano szczególnie na: materiały dla uczestników zajęć, pokrycie kosztów przeprowadzenia zajęć, oraz na przygotowanie materiałów szkoleniowych.

Przez 7 miesięcy przeprowadzane były zajęcia dla 6 grup po 15 osób w każdej.

Liczba osób biorących udział w projekcie: 90

- Stowarzyszenie Wspierania Działań na Rzecz Osób Potrzebujących Pomocy „Droga” z Olsztyna uzyskało dofinansowanie na wykonanie zadania „Postprodukcja profilaktycznego filmu musicalowego – Noc w środku dnia”.

Dotacja w wysokości 16 500 zł wydatkowana została na montaż materiału filmowego zrealizowanego w roku 2011.

W dniach 5-6 czerwca 2012 r. w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie Fundacja Krzysztofa Hołowczyca „Kierowca Bezpieczny” zorganizowała, przy wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, międzynarodową konferencję naukową poświęconą problemom uzależnień „Drogi bez uzależnień”. Patronat nad konferencją objął Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Przewodniczący Krajowej Rady BRD, a także Burmistrz Szczytna.

W trakcie konferencji naukowcy dyskutowali o wpływie uzależnień na bezpieczeństwo drogowe i sposobach przeciwdziałania: profilaktyce i edukacji. Poruszone zostały także, do tej pory słabo zdiagnozowane, kwestie wpływu palenia tytoniu na pracę kierowcy czy nieodpowiedniego sposobu odżywiania.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przychylił się do propozycji współorganizacji Sympozjum „Młodzież 2012” Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego. Sympozjum odbyło się 21 maja 2012 roku.

Podczas sympozjum panele dyskusyjne o miejscach młodzieży w życiu i oczekiwaniach edukacyjnych pod nazwą „Mapa życia” i „Uniwersytet Marzeń” przeprowadzili wykładowcy uczelni: Maria Arabasz, Cezary Kurkowski, Ryszard Michalski oraz Alina Rozłucka.

Z budżetu województwa na organizację tego przedsięwzięcia przeznaczono kwotę 2 500 zł.

Wskaźniki do priorytetu I	Rok
	2012
Liczba kampanii wspartych przez samorząd województwa	2 konferencje w ramach kampanii
Liczba uczestników programów profilaktycznych	4
Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie profilaktyki uzależnień przez samorząd województwa	822
Liczba publikacji wydanych przy wsparciu samorządu województwa nt. profilaktyki uzależnień	1 (film)

Priorytet II. Jakość działań gmin w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

Wzmacnianie lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych

Corocznie województwo uczestniczy w zbieraniu sprawozdań PARPA-G1 składanych przez samorządy gminne. W maju sprawozdania przekazywane są do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do opracowania i analiz. Jesienią każdego roku sporządzony zostaje stosowny raport, na podstawie którego możliwe jest określenie m.in. liczby funkcjonujących na Warmii i Mazurach świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych oraz liczby dzieci korzystających z tej formy pomocy.

Tabela 4. Liczba świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Świetlice socjoterapeutyczne		Świetlice opiekuńczo-wychowawcze	
	Liczba jednostek	Liczba uczestników	Liczba jednostek	Liczba uczestników
2010	77	2 680	218	6 604
2011	68	2 118	181	5337
2012	67	2 310	252	8 968

Źródło: dane uzyskane z rocznych sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspierał i rekomendował projekty gmin w staraniach o dofinansowanie w ramach programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Świetlica, Praca i Staż – socjoterapia w środowisku gminnym” w poszczególnych edycjach tego programu. W roku 2011 dokonano analizy i wstępnej oceny merytorycznej 25 projektów, natomiast Ministerstwu zarekomendowano 23 projekty.

W roku 2012 wpłynęło do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej 10 ofert z terenu województwa, 5 z nich zostało zarekomendowanych do dofinansowania przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Na podstawie sprawozdań PARPA-G1, które gminy zobowiązane są składać do Państwowej Agencji Rozwiązywania problemów Alkoholowych, możemy także zaobserwować w jaki sposób realizowana jest profilaktyka szkolna i pozaszkolna wobec dzieci i młodzieży.

Poniższe zestawienie obrazuje jak kształtowało się uczestnictwo uczniów, rodziców i wychowawców w szkolnych i pozaszkolnych programach profilaktycznych w ostatnich latach.

Tabela 5. Szkolne i pozaszkolne programy profilaktyczne

Rok	Liczba jednostek	Szkolne i pozaszkolne programy profilaktyczne		
		Liczba uczniów	Liczba nauczycieli i wychowawców	Liczba rodziców
2010	116	50 452	2 400	6 914
2011	108	76 189	4 600	15 950
2012	104	88 131	5 412	13 030

Źródło: dane uzyskane z rocznych sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Na obszarze województwa można zaobserwować tendencję wzrostową jeśli chodzi o liczbę uczestników (uczniów) działań profilaktyki pierwszorzędowej prowadzonej zarówno w systemie oświaty jak i poza szkołą - w roku 2012 wzrost o ok. 70% w porównaniu z rokiem 2010. Podobnie jest z uczestnictwem nauczycieli i wychowawców w tych programach, w roku 2012 widoczny jest ponad dwukrotny wzrost w odniesieniu do 2010 roku.

W dniach 15-16 listopada 2012 w Kromerowie k. Barczewa miała miejsce wojewódzka narada gminnych pełnomocników/koordynatorów ds. rozwiązywania problemów uzależnień oraz przedstawicieli powiatowych centrów pomocy rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim, przygotowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Cykliczne spotkania przedstawicieli samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkiego mają na celu tworzenie spójnej polityki profilaktyki oraz rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Do wzięcia udziału w naradzie, oprócz gminnych pełnomocników/koordynatorów, zaproszeni zostali przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

Zaproszeni goście zaprezentowali uczestnikom narady, między innymi następujące zagadnienia:

- wnioski z kontroli samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a szczególnie funkcjonowania gminnych zespołów interdyscyplinarnych po nowelizacji ustawy w 2010 roku – przedstawiła Ewa Korycka z Wydziału Społecznego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- oceny nowych zasad realizacji procedury "Niebieskie Karty" z doświadczeń policjantów – dokonał Komisarz Mariusz Zieliński z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

O przeprowadzenie zajęć seminaryjnych oraz udział w dyskusji podczas narady poproszeni zostali:

- Iwona Stachowiak – psycholog kliniczny, biegły sądowy, wykładowca i trener Centrum Polityki Społecznej w Warszawie, która omówiła: *stan umysłu po substancjach psychoaktywnych, szczególnie w przypadkach przestępstw wykorzystywania seksualnego dzieci, przemocy ze szczególnym okrucieństwem*;
- Elżbieta Górecka – psychoprofilaktyk, realizująca programy profilaktyczne w szkołach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego i kraju, która mówiła na temat *podstaw profesjonalnej profilaktyki*;
- Dorota Reguła – doradca ds. leczenia, Dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie, wykładowca na Studium Uzależnień, poświęciła swój wykład analizie *leczenia odwykowego w Polsce w świetle obowiązujących przepisów*.

Ostatni punkt narady był kreowany przez samych uczestników – poproszono ich o zaprezentowanie swoich „dobrych praktyk”, podzielenie się z innymi swoimi sukcesami, dokonaniem. Wystąpiły przedstawicielki dwóch gmin. Teresa Oflenda z gminy wiejskiej Dąbrówno omówiła działalność świetlicy środowiskowej „Świetliki” w Dąbrównie, natomiast

Agnieszka Bucala z Olsztyna zaprezentowała funkcjonowanie i ofertę Punktu Pomocy Dzieciom i Młodzieży MZPiTU „Promyk” w Olsztynie

W naradzie udział wzięły łącznie 42 osoby, głównie gminni pełnomocnicy/koordynatorzy ds. rozwiązywania problemów uzależnień, także kierownicy ośrodków pomocy społecznej, sekretarze gmin oraz dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W roku 2012 Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (we współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii) zorganizował szkolenie pedagogów, przygotowujące do prowadzenia programu przeciwdziałania przyjmowaniu substancji uzależniających przez uczniów „Unplugged”.

Dwie edycje szkolenia przygotowano w Lidzbarku Warmińskim. Gminy mogły zgłosić swoich pedagogów do udziału w szkoleniu. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło 40 pedagogów (dwie grupy po 20 osób) ze szkół z terenu województwa. Pod kierunkiem wyznaczonych przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii – trenerów, w trakcie 18-godzinnych zajęć warsztatowych, uczestnicy mieli możliwość przećwiczenia poszczególnych elementów programu, aby w przyszłości samodzielnie go realizować w szkołach. Pedagodzy zostali wyposażeni w zeszyty ćwiczeń oraz podręczniki do prowadzenia zajęć.

Wskaźniki do priorytetu II	Rok
	2012
Liczba osób przeszkolonych w gminach i powiatach	40
Liczba funkcjonujących placówek posiadających program wsparcia dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych	w związku z analizą ankiet PARPA-G1 dane o świetlicach będą dostępne jesienią 2012
Liczba przykładów dobrych praktyk ujętych w wojewódzkiej bazie	2
Liczba pracujących specjalistów: pedagogów ulicy, asystentów rodziny	145 asystentów rodziny 20 pedagogów ulicy (Ełk)
Liczba programów wspartych przez samorząd województwa	9
Liczba programów realizowanych przez organizacje pozarządowe z obszaru profilaktyki uzależnień	9

Priorytet III. Alkohol a dysfunkcja rodziny - picie alkoholu przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci, młodzież i dorosłych oraz wzrost kompetencji rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z alkoholem

Realizując powyższy cel w roku 2012, w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dofinansował zadania:

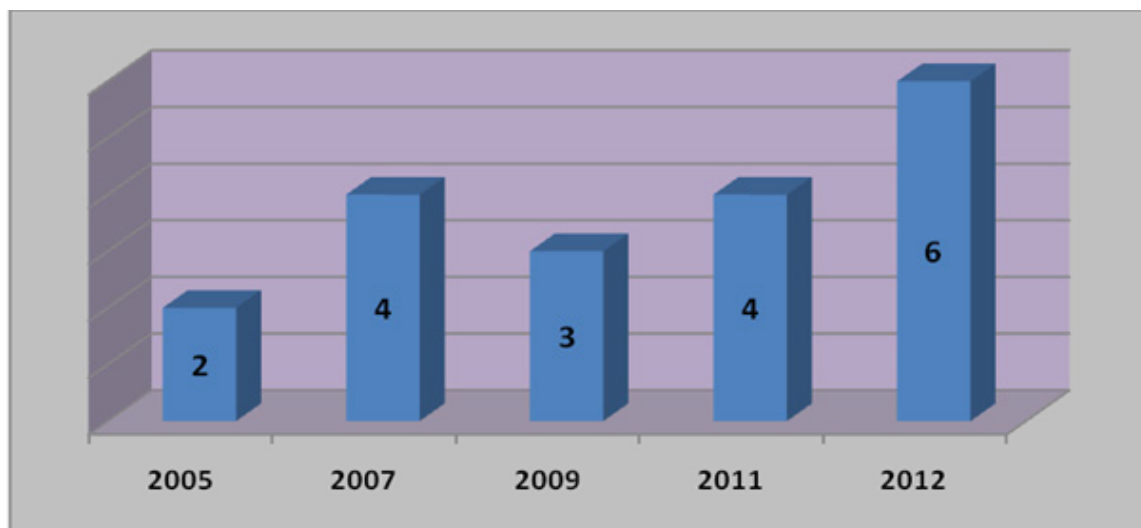
- „Szkoła profilaktyki” zgłoszone przez Stowarzyszenie „Przystań” z Iławy. Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie w kwocie 8 000 zł. W ramach projektu podjęto następujące działania: szkolenie grupowe – 5 spotkań grupowych, superwizja grupowa – 4 spotkania – razem 20 godz., obserwacja pracy i superwizja uczestników – 9 spotkań, spotkanie informacyjno podsumowujące.
W poszczególnych etapach projektu uczestniczyło łącznie 20 osób.
- „Wakacyjne warsztaty profilaktyczne”, zgłoszone przez Caritas Diecezji Ełckiej. Kwotę dotacji w wysokości 8 000 zł organizacja wydatkowała na zorganizowanie dwóch wyjazdów warsztatowych dla 80 osób (dzieci i młodzież). Warsztaty wakacyjne trwały 8 dni; na każdym turnusie zostało przeprowadzonych 30 godzin warsztatów profilaktycznych. Podczas zajęć profilaktycznych poruszone zostały następujące tematy: samoakceptacja, stres i metody radzenia sobie ze stresem, asertywność, mity i stereotypy dotyczące uzależnień, powody, dla których ludzie piją alkohol, mechanizmy uzależnień, formy przemocy i agresji.
- „Psychoterapia dla Dorosłych Dzieci Alkoholików i z Rodzin Dysfunkcyjnych” zgłosiło Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Szansa” w Elblągu. Stowarzyszenie na przeprowadzenie warsztatów w ciągu 2012 roku otrzymało kwotę w wysokości 20 000 zł. W projekcie zrealizowano 33 spotkania z grupą osób z syndromem DDA. Przeprowadzono łącznie 99 godz. psychoterapii grupowej. W cotygodniowych warsztatach średnio uczestniczyło 10 os. W trakcie trwania programu specjaliści terapii uzależnień przeprowadzili 50 godz.

Funkcjonujące w województwie centra i kluby integracji społecznej są szansą na reintegrację społeczną i zawodową grup szczególnego ryzyka takich jak: bezdomni, osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, osoby chore psychicznie, długotrwale bezrobotni, zwalniani z zakładów karnych, uchodźcy.

Zasady działania centrów i klubów uregulowano przepisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. To podmioty, których celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. CIS-y i KIS-y działają na rzecz

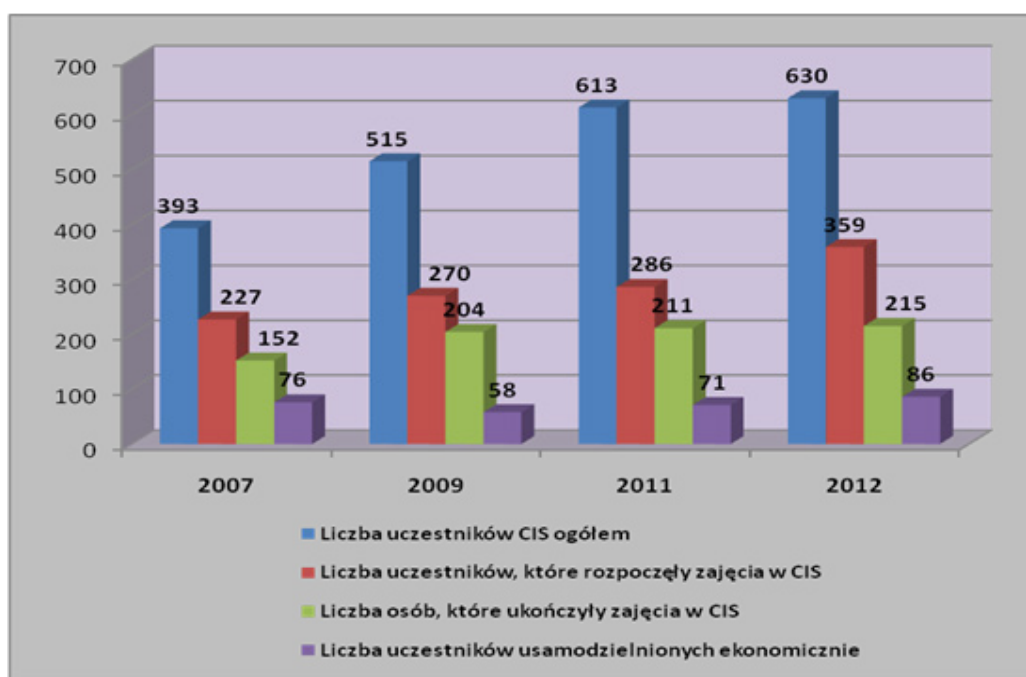
integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Wykres 1. Liczba centrów integracji społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2005-2012

Na dzień 31 grudnia 2012 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonowało sześć Centrów Integracji Społecznej, z czego w rejestrze Wojewody wpisane były cztery Centra Integracji Społecznej. W 2012 roku powstały 2 nowe Centra Integracji Społecznej: w Elku oraz w Białej Piskiej.

Wykres 2. Liczba uczestników CIS w latach 2007 – 2012 (w tym CIS niewpisane do rejestru)

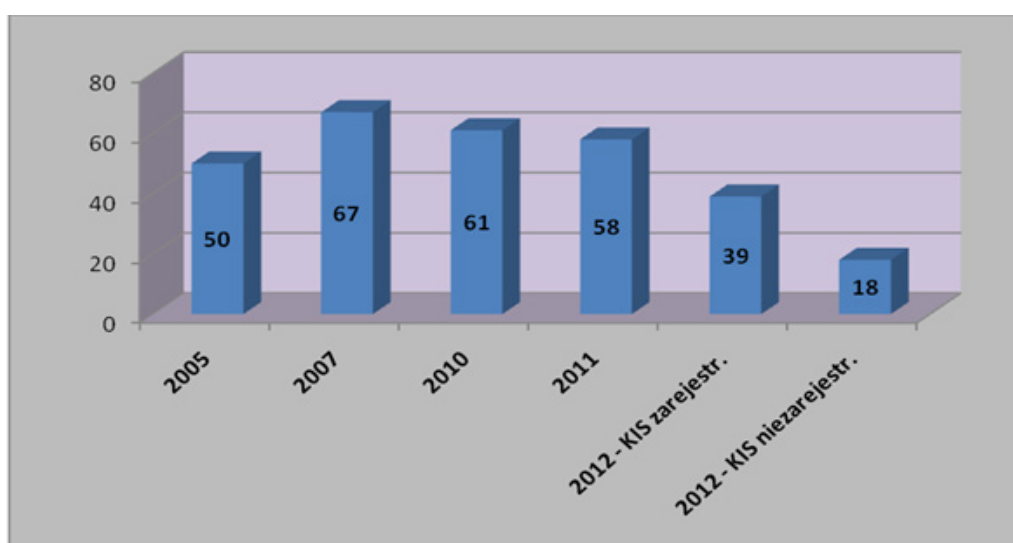

Z zebranych danych wynika, iż w 2012 r. liczba osób uczestniczących w zajęciach wzrosła (o 3 % w stosunku do 2011 roku). Najwięcej osób uczestniczyło w zajęciach CIS w 2012 roku, najmniej zaś w roku 2008.

Liczba osób, które ukończyły zajęcia wyniosła w 2012 roku 215 osób – jest to 2% wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Rośnie również liczba osób usamodzielnionych ekonomicznie (w 2012 r. w stosunku do 2011 r. o 18%). Wśród uczestników CIS usamodzielnionych ekonomicznie największą grupę stanowiły osoby, które zostały zatrudnione u pracodawcy bez zatrudnienia wspieranego - 73 osoby (co stanowi 85% osób usamodzielnionych).

Z informacji uzyskanej z Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, iż w naszym regionie zarejestrowanych jest 39 Klubów Integracji Społecznej, działających zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym. Natomiast na podstawie informacji przesłanych z gmin ustalono, że na obszarze województwa funkcjonuje jeszcze 18 KIS-ów, które nie zostały ujęte w ww. rejestrze, łącznie w województwie - 57.

Wykres 3: Liczba klubów w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2005-2012

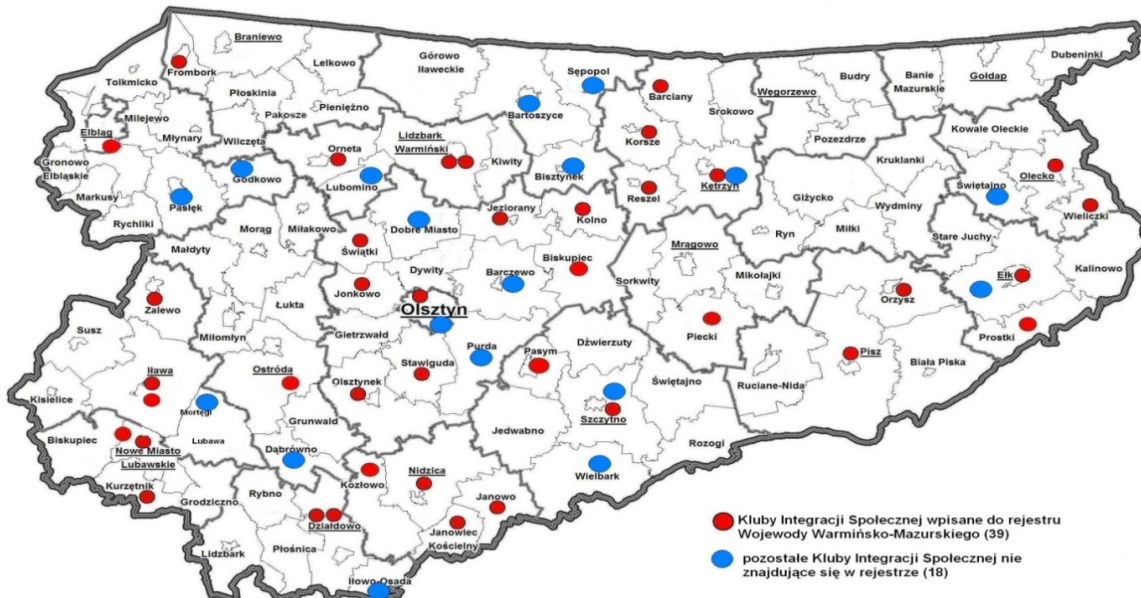
Z powyższego wykresu wynika, iż w latach 2005-2012 liczba KIS utrzymywała się na bardzo zbliżonym poziomie.

Podmiotami prowadzącymi KIS-y są przede wszystkim ośrodki pomocy społecznej, oraz w nielicznych przypadkach organizacje pozarządowe.

W roku 2012 (styczeń) utworzono Klub Integracji Społecznej w Sępólnie, natomiast 4 kluby zawiesiły działalność, tj.: KIS w Tuczach (gmina Rybno), KIS w Kowalich Oleckich, KIS w Dźwierzutach oraz KIS w Elblągu.

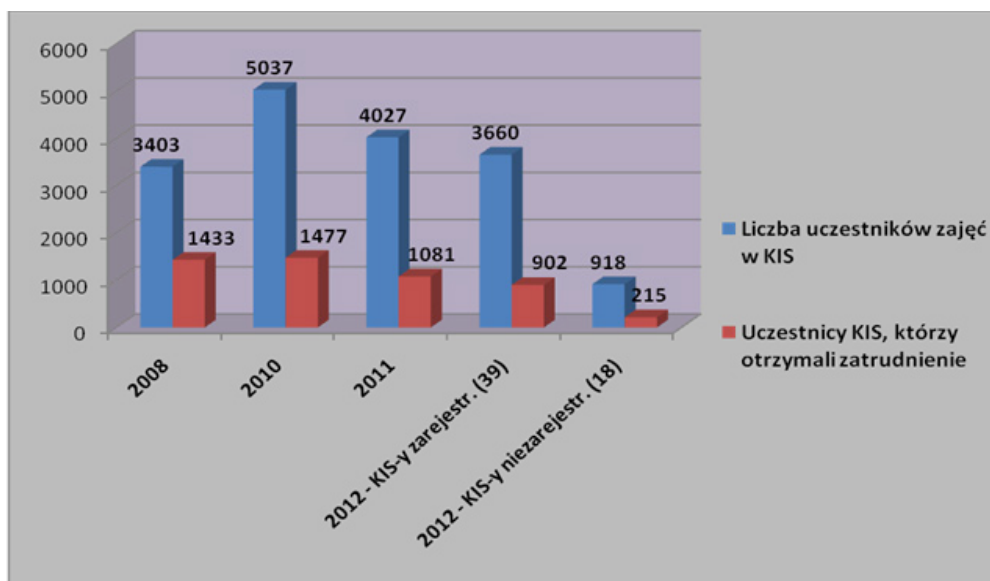
Rozkład klubów w województwie przedstawia poniższa mapa.

Mapka 1: Kluby integracji społecznej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wg. stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Najwięcej zarejestrowanych KIS-ów działa w powiecie olsztyńskim (6), w powiecie nidzickim (4) oraz kętrzyńskim (4). W trzech powiatach nie funkcjonują kluby integracji społecznej, tj. w powiecie gołdapskim, giżyckim i węgorzewskim.

Wykres 4. Liczba uczestników objętych wsparciem K IS w latach 2006-2012

Z przedstawionych danych wynika, iż w 2012 r. wzrosła liczba uczestników zajęć (o 20 % w stosunku do roku poprzedniego), jak i liczba osób, które znalazły zatrudnienie (o 3 % w stosunku do roku poprzedniego), co przerwało 3-letni systematyczny spadek. Najwięcej uczestników odnotowano w 2009 r., najmniej zaś w roku 2008. W 2011 roku liczba osób, które znalazły zatrudnienie była najniższa od początku funkcjonowania klubów.

W 2012 roku różnego rodzaju wsparciem organizowanym przez KIS-y (zarejestrowane i niezarejestrowane) objęto łącznie 4.578 osób.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przeprowadził badania ankietowe dotyczące realizacji w 2012 r. polityki prorodzinnej przez samorządy gminne i samorządy powiatowe z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Jedno z pytań w przesłanej ankiecie dotyczyło wprowadzania nowatorskich form wsparcia rodziny (TSR, KGR, mediacje).

Jak wynika z zebranych informacji w województwie warmińsko-mazurskim lokalnie zastosowanie mają nowe formy wsparcia rodziny, takie jak:

- Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach - w 8 gminach
- Konferencja Grupy Rodzinnej - w 9 gminach
- Mediacje rodzinne - w 14 gminach

Ponadto w gminach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2012 zatrudniano asystentów rodziny, jak wynika z zebranych danych pracowało 145 takich asystentów, którzy wsparciem objęli 1190 rodzin.

Jedną z istotnych form wzmacniania kompetencji rodzin były kolejne edycje programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców“, w gminach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

- Liczba gmin na terenie których realizowany był *Program* - **13**
- Liczba podmiotów realizujących *Program* - **29**
- Liczba zrealizowanych cykli warsztatowych - **83**
- Łączna liczba osób, które wzięły udział w zajęciach warsztatowych - **619**

Szkoła dla Rodziców i Wychowawców jest programem edukacyjnym dla wszystkich zajmujących się wychowywaniem młodego pokolenia, a w szczególności jest adresowana do rodziców. Uczestniczenie w zajęciach „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców” owocuje wzrostem umiejętności wychowawczych rodziców, dzięki czemu wzrasta ich sprawczość i skuteczność wychowawcza, a więź emocjonalna w rodzinie ulega pogłębieniu. Jako program profilaktyczny posiada rekomendację Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenia Psychologów Chrześcijańskich i pozytywną opinię Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Wskaźniki do priorytetu III	Rok
	2012
Liczba osób uczestniczących w programie „Szkoła dla rodziców”	619
Liczba rodzin objętych nowymi metodami pracy z rodziną („Konferencja grupy rodzinnej”, „TSR- Terapia skoncentrowana na rozwiązanie”)	31
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	1190
Liczba CIS, KIS w województwie prowadzących programy dla osób z problemem alkoholowym po podstawowym programie leczenia	CIS - 6 KIS – 39
Liczba podmiotów, które uzyskały wsparcie z samorządu województwa, wspierające środowiska osób dotkniętych problemem alkoholowym.	3 NGO

Priorytet IV. Przemoc w rodzinie w związku z nadużywaniem alkoholu

Wzmacnianie gminnych i powiatowych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa

Realizując powyższy cel w roku 2012, w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dofinansował zadania:

- „Pokojuowe rozwiązywanie konfliktów” – innowacyjny program profilaktyczny przeciwdziałający przemocy i agresji” przedstawiony przez Ośrodek Mediacji, Kształcenia i Porad Prawnych z Olsztyna.
W ramach projektu przeszkolonych zostało 16 pedagogów, do pracy warsztatowej z młodzieżą, według opracowanych scenariuszy zajęć.
- Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyznał dotację na wykonanie zadania „Grupa psychoedukacyjna dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie” Stowarzyszeniu „Przystań” z Iławy.

Dzięki dotacji w wysokości 13 800 zł możliwe było prowadzenie dwóch grup kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. W projekcie uczestniczyło łącznie 40 osób., z czego w spotkaniach grupowych brało udział 28 kobiet.

W roku 2012 w celu wzmocnienia gminnych i powiatowych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zaplanował trzy spotkania robocze przedstawicieli powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz przewodniczących gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia w Olsztynie, Olecku i Elblągu.

Celem tych spotkań było przybliżenie zadań oraz działań Ośrodków a także ich roli w obecnym systemie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, instytucjom i placówkom pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim.

W spotkaniu 22 lutego 2012 roku, które odbyło się w Olsztynie, udział wzięło 19 osób, w SOW w Olecku - dnia 23 maja 2012 roku w spotkaniu uczestniczyły 32 osoby, natomiast w Elblągu, w spotkaniu, które odbyło się 29 października 2012 roku, wzięły udział 23 osoby.

Uczestnicy powyższych spotkań potwierdzili potrzebę kontynuowania cyklicznych spotkań w regionach z udziałem 3 ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Uznali także że:

- spotkania te pozwolą stworzyć sprawny system pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przyczynią się również do poprawy współpracy podmiotów i jednostek wszystkich szczebli administracji publicznej;
- dobra współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie oraz innymi instytucjami (prokuratura, sąd) jest szansą na kompleksową pomoc ofiarom przemocy domowej;
- dla efektywności pomocy podejmowanej wobec ofiary przemocy, ważną sprawą jest równoległa praca ze sprawcą przemocy;
- dalsze szkolenia kadry pozwolą nabyć nowe umiejętności i osiągnięcie pozytywnych efektów w pracy z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie, m.in. poprzez organizację szkoleń w ramach projektu systemowego ROPS oraz wojewódzkich programów realizowanych przez Biuro ds. Uzależnień ROPS.

Przedstawiciele Ośrodków podkreślali też, że:

- decyzja o skierowaniu do SOW powinna być podjęta na podstawie rzetelnej diagnozy, najlepiej dokonanej przez pracownika socjalnego;
- umieszczanie ofiary przemocy (rodziny) w SOW jest działaniem doraźnym i nie należy tego traktować jako rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie;
- ważnym etapem pracy pracowników SOW jest monitorowanie funkcjonowania ofiary przemocy w środowisku lokalnym, po opuszczeniu ośrodka;

Powyższe postulaty i uwagi będą wykorzystane w realizacji zadań Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2013.

Od szeregu lat Samorząd Województwa inicjuje i dofinansowuje tworzenie w województwie bezpiecznych, przyjaznych dziecku miejsc przesłuchań tzw. „Niebieskich Pokoi”. W latach 2011-2012 Samorząd Województwa kontynuował wspieranie finansowe i merytoryczne samorządów powiatowych w tworzeniu kolejnych „Niebieskich Pokoi”.

W 2011 roku wsparcie finansowe w kwocie 12 000 zł na utworzenie miejsca bezpiecznych przesłuchań dzieci – ofiar i świadków przemocy w Gołdapi otrzymał powiat gołdapski, jego otwarcie nastąpiło w sierpniu 2012 roku.

W 2012 roku przestał funkcjonować „Niebieski Pokój” przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie.

Działalność „Niebieskich Pokoi” w województwie jest corocznie monitorowana. Obecnie w województwie funkcjonuje 15 „Niebieskich Pokoi”, z czego utworzenie 11 było inicjowane i wspierane finansowo z budżetu samorządu województwa.

Poniższe zestawienie obrazuje stan wykorzystania tych pomieszczeń w latach 2010-2012.

Tabela 6. Funkcjonowanie „Niebieskich Pokoi” w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	Liczba działających Niebieskich Pokoi	Pokoje utworzone z inicjatywy województwa	Liczba przeprowadzonych przesłuchań (policyjnych, prokuratorskich, sędziowskich)	Liczba posiedzeń składu sędziowskiego	Ilość przeprowadzonych badań (psychologicznych, pedagogicznych, innych)	Liczba sesji terapeutycznych (w godzinach)
2010	14	9	157	29	106	331
2011	16	11	138	58	289	679
2012	15	11	172	59	405	1024

Źródło: opracowanie własne – dane uzyskane z placówek prowadzących „Niebieskie Pokoje”

Jak wynika z przeprowadzanych ankiet w pomieszczeniach przyjaznych przesłuchań poza diagnozowaniem przypadków znęcania się nad dziećmi, molestowania seksualnego dokonuje się badań związanych z adopcją i rodzicielstwem zastępczym.

Pokoje są zorganizowane w instytucjach ogólnodostępnych dla instytucji działających na rzecz poprawy sytuacji dziecka – ofiary i świadka w procesie karnym, i dlatego umożliwia to ich wykorzystanie również do prowadzenia specjalistycznej terapii, mającej minimalizować urazy traumatyczne pokrzywdzonych dzieci.

W celu opracowania w województwie modelowego programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowego programu pracy ze sprawcami przemocy Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołał w grudniu 2012 roku zespół ekspertów ds. opracowania w/w dokumentów. Zespół ekspertów ma za zadanie wypracowanie w roku 2013 powyższych programów.

W ramach zadania „Podnoszenie kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego w województwie warmińsko-mazurskim”, dotowanego przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jednym ze zrealizowanych elementów było dofinansowanie

szkoleń indywidualnych (szczegóły w priorytecie V – Lecznictwo odwykowe). Wśród osób, które skorzystały z dotacji podwyższając kwalifikacje zawodowe, znalazło się również 6 osób, które ukończyły Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od dwóch lat realizuje przedsięwzięcia w ramach akcji „Biała Wstążka”, z okazji światowych 16 Dni przeciw przemocy ze względu na płeć (25.11-10.12).

Dużą wartość edukacyjną miała II Warmińsko-Mazurska Konferencja „Solidarni przeciw przemocy wobec kobiet - Biała Wstążka”, zarówno dzięki dużej frekwencji a także zainteresowaniu mediów tematyką konferencji. Przygotowano materiały edukacyjne, publikacje, które rozpropagowane zostały podczas konferencji, zarówno wśród przedstawicieli mediów jak i uczestników. W spotkaniu tym wzięło udział ponad 80 osób, zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy, byli to: pracownicy samorządów gminnych, głównie pełnomocnicy ds. profilaktyki uzależnień, przedstawiciele samorządów powiatowych (PCPR-ów), pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, terapeuci, członkowie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pedagodzy, pracownicy specjalistycznych placówek zajmujących się pomocą ofiarom i sprawcom przemocy oraz inni zainteresowani.

Samorząd Województwa włączył się w organizację Konferencji pt. „Realizacja lokalnych programów pomocy dla osób uwikłanych w problematykę przemocy w rodzinie po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” w Olsztynku. Z inicjatywą realizacji tego przedsięwzięcia wystąpił Burmistrz Olsztynka wraz ze Stowarzyszeniem Wspierania Działań na Rzecz Osób Potrzebujących Pomocy „Droga”. Konferencja miała na celu między innymi podsumowanie tego co w ostatnim czasie udało się zrobić w obszarze przemocy w rodzinie. W konferencji udział wzięli przedstawiciele samorządów lokalnych, oświaty, pomocy społecznej, policji, członkowie zespołów interdyscyplinarnych z terenu województwa.

Wskaźniki do priorytetu IV	Rok
	2012
Liczba kampanii, konferencji zorganizowanych przez samorząd województwa	1
Liczba przeszkolonej kadry do pracy z osobami stosującymi i doświadczającymi przemocy	6
Liczba dofinansowanych przez samorząd województwa - programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert	2

Priorytet V. Lecznictwo Odwykowe

Wzmocnienie podmiotów prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu

Zbieraniem i przetwarzaniem danych dotyczących lecznictwa w województwie warmińsko-mazurskim zajmowało się do roku 2011 Warmińsko-Mazurskie Centrum Zdrowia Publicznego w Olsztynie, obecnie Wydział Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, Narodowy Fundusz Zdrowia oraz Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku.

Placówki lecznictwa odwykowego i uzależnień działające na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego świadczą następujące rodzaje usług:

- leczenie chorych na oddziałach odwykowych i uzależnień,
- leczenie ambulatoryjne w przychodniach /poradniach odwykowych,
- wizyty u psychologów, terapeutów lub instruktorów terapii uzależnień,
- wizyty w środowisku chorego,
- psychoterapie indywidualne,
- psychoterapie grupowe/ rodzinne,
- spotkania dla osób uzależnionych w grupach AA i ich rodzin w grupach Al-anon.

Poniższe dane przedstawiają działalność stacjonarnych i ambulatoryjnych placówek zajmujących się leczeniem osób uzależnionych od alkoholu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2010-2012:

Tabela 7. Opieka stacjonarna w zakresie lecznictwa odwykowego i uzależnień w województwie warmińsko-mazurskim:

Rok	Liczba stacjonarnych ośrodków terapii uzależnień (OLAZA) (COTUA)	Liczba leczonych
2010	7	4 504
2011	7	4 477
2012	7	4 310

OLAZA - oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych
COTUA - całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu

źródło: dane uzyskane z Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego/Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Liczba osób przebywających w stacjonarnych ośrodkach terapii uzależnień w monitorowanym okresie pozostawała na podobnym poziomie, z dwóch powodów, po pierwsze ze względu na liczbę placówek i liczbę miejsc w tych placówkach (7 placówek – w latach 2010-2012), a także z uwagi na limit tego rodzaju świadczeń określony przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Ponadto odnotować należy, że w naszym województwie 4 szpitale ogólne posiadają w swojej strukturze oddziały leczenia uzależnień: dwa z nich to oddziały detoksykacyjne, natomiast dwa – to oddziały leczenia uzależnień.

Tabela 8. Opieka ambulatoryjna w zakresie lecznictwa odwykowego i uzależnień w województwie warmińsko-mazurskim:

Wyszczególnienie	2010r.	2011r.	2012r.
Liczba poradni odwykowych i profilaktyki osób uzależnionych	26	23	21
Liczba porad w poradniach odwykowych	77 036	57 614	55 897
Psychoterapia indywidualna /osoby/	7 113	8 145	5 630
Psychoterapia grupowa /osoby/	6 703	7 023	75 132 (liczba sesji)
Wizyty w środowisku chorego (dom, szkoła)	15	-	3
Skierowania do stacjonarnych placówek psychiatrycznych i odwykowych	881	1 037	876

źródło: dane uzyskane z Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego/Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

W latach 2010-2012 obserwuje się spadek liczby poradni odwykowych w województwie, tendencję tę kształtowały prawa rynku, z uwagi na niewystarczające kontrakty z NFZ, niektóre z placówek nie były w stanie się utrzymać.

W roku 2012 zmienił się sposób zbierania danych jeśli chodzi o uczestników psychoterapii grupowej, obecnie odnotowuje się liczbę sesji terapeutycznych, a nie liczbę osób korzystających.

Tabela 9. Leczenie w poradniach odwykowych

Lata	Leczeni ogółem	Z liczby ogółem leczeni po raz pierwszy	Do 18 lat	19-29 lat	30-64 lat	65 lat i więcej	Zobowiązani do leczenia odwykowego
2010	7 329	2 911	26	1 281	5 787	80	1 936
2011	6 830	2 587	18	1 168	5 474	170	1 818
2012	7 372	2 408	16	1 142	5 982	232	2 063

źródło: dane uzyskane z Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego/Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Liczba osób leczących się w poradniach odwykowych w przeciągu trzech ostatnich lat jest na podobnym poziomie, aczkolwiek w roku 2012 zauważa się wzrost liczby osób, które zostały zobowiązane do leczenia odwykowego przez sąd (wzrost o 13 % w porównaniu z rokiem 2011).

Istotną rolę w zakresie wzmocnienia podmiotów prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu odgrywa dobrze przygotowana specjalistyczna kadra. W związku z tym, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego systematycznie wspiera podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry terapeutycznej placówek lecznictwa odwykowego.

Wysokość dotacji na ten cel oraz zakres zadania obrazuje poniższa tabela.

Tabela 10. Podnoszenie kwalifikacji kadry lecznictwa odwykowego

Rok	Nakłady finansowe z budżetu województwa w PLN	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do profesjonalnych szkoleń (SPP, STU, staże)*	Szkolenia regionalne realizowane przez WOTUW	
			Liczba szkoleń	Liczba uczestników
2010	56 400	10	3	53
2011	90 000	15	2	40
2012	120 953	36	4	69

* SPP – Studium Pomocy Psychologicznej, STU – Studium Terapii Uzależnień

* WOTUW – Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu w Giżycku

Zmierzając do realizacji powyższego celu, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2012 przeznaczył środki finansowe w wysokości 156 862 zł na sfinansowanie zadania „Podnoszenie kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego w Województwie Warmińsko-Mazurskim”, Szpitalowi Psychiatrycznemu SPSP ZOZ w Węgorzewie.

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień (będący w strukturach Szpitala w Węgorzewie) wykorzystał kwotę 120 953 zł, wydatkując ją na:

- Szkolenia indywidualne,
- Szkolenia grupowe,
- Superwizja programów terapeutycznych w placówkach.

Liczba osób biorąca udział w szkoleniach – ogółem – 143

1. Szkolenia indywidualne

- STU – 3 osoby
- Superwizje – 3 osoby
- Staż kliniczny – 1 osoba
- Szkoła psychoterapii – 3 osoby
- SPOPA – 2 osoby
- SPPwR – 6 osób
- Szkoła letnia – 14 osób
- Konferencja „Praca z rodziną” – 2 osoby
- Studium Treningu i Edukacji Psychospołecznej – 1 osoba
- Szkolenie muzykoterapii – 1 osoba

2. Superwizje programów terapeutycznych i pracy członków zespołu terapeutycznego placówek lecznictwa odwykowego – 7 placówek

3. Cztery szkolenia grupowe w dwóch modułach:

- I szkolenie DDA – 20 osób
- II szkolenie DDA – 19 osób
- III szkolenie język migowy – 15 osób
- IV szkolenie język migowy – 15 osób

4. Spotkanie kierowników placówek lecznictwa odwykowego – 22 osoby

Zaznaczyć należy, że systematyczny udział w szkoleniach, które umożliwiają: zdobywanie oraz uzupełnianie aktualnej wiedzy, poprzez uczenie się nowych lub doskonalenie wcześniej nabytych umiejętności terapeutycznych, poznawanie nowych metod i technik, wpływa na wzrost jakości udzielanych usług terapeutycznych.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, podobnie jak w latach poprzednich, wspierał rozwój i modernizację bazy materialnej zakładów lecznictwa odwykowego.

Tabela 11. Wsparcie modernizacji placówek lecznictwa odwykowego przez Samorząd Województwa w latach 2010-2012

Rok	Nakłady w ramach środków WPPiRPA
2010	50 000
2011	269 062
2012	216 850

Źródło: opracowania własne

W 2012 roku udzielono wsparcia publicznym zakładom opieki zdrowotnej, na podniesienie poziomu świadczonych usług, poprzez modernizacje, remonty oraz doposażenie w niezbędny sprzęt i materiały.

Z budżetu województwa przyznano dotacje poszczególnym jednostkom:

- Wojewódzkiemu Zespołowi Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie, na wykonanie zadania „Pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań bieżących i inwestycyjnych Pododdziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu”, dotację w wysokości 28 500 zł. Kwotę tę wydatkowano w szczególności na: inwestycje, remonty i wyposażenie placówki.
- Samodzielnemu Publicznemu Specjalistycznemu Psychiatrycznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej we Fromborku na wykonanie zadania „Pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań inwestycyjnych Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu”, dotację w wysokości 157 000 zł. Kwotę tę wydatkowano na remont klatki schodowej strony wschodniej budynku, zadaszenie wejścia głównego, wymianę okien w pomieszczeniach IV piętra w salach dydaktycznych oraz gabinetach terapeutycznych, oraz na remont sali meetingowej.
- Powiatowi Lidzbarskiemu na wykonanie zadania „Doposażenie Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu Szpitala Powiatowego w Lidzbarku Warmińskim”, dotację w wysokości 31 350 zł. Kwotę tę wydatkowano na zakup wyposażenia do sal pacjentów, wyposażenia kuchni, pralni oraz innych pomieszczeń.

Wskaźniki do priorytetu V	Rok
	2012
Liczba osób leczonych w placówkach lecznictwa odwykowego	11 682
Liczba zmodernizowanych oddziałów, placówek lecznictwa odwykowego	3
Liczba lekarzy przeszkolonych w zakresie stosowania programów wczesnej diagnozy problemów alkoholowych	(zadanie zaplanowane do realizacji w latach następnych)
Liczba placówek poddanych superwizji	7

Wnioski i rekomendacje:

W dniu 12 lipca 2013 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. monitorowania „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012 – 2015”.

Członkowie Zespołu pozytywnie zaopiniowali treść sprawozdania i nie wnieśli uwag do przedstawionego materiału, jednocześnie stwierdzili, że **Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego powinien nadal wspierać:**

- samorządy gminne w realizowaniu i modyfikowaniu lokalnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych;
- pracę gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- działania na rzecz poprawy efektywności pomocy podejmowanej wobec ofiar przemocy w rodzinach dotkniętych problemem choroby alkoholowej;
- szkolenia kadry leczenia odwykowego, która podnosząc umiejętności do prowadzenia efektywniejszej pracy z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie, przyczyni się do poprawy pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- kontynuować działania wzmacniające współpracę podmiotów i jednostek wszystkich szczebli administracji publicznej na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wykluczeniu społecznemu;
- włączyć w realizację zadań programu organizacje pozarządowe poprzez rozpisanie otwartego konkursu z uwzględnieniem:
 - a) programów i zajęć wspierających i aktywizujących młodzież - realizowanych w Młodzieżowych Klubach Integracji Społecznej,
 - b) działania naprawcze nakierowane na osoby, które prowadziły pojazdy pod wpływem alkoholu i odbywają karę pozbawienia wolności;
 - c) zorganizowanie młodzieżowego, profilaktycznego, wojewódzkiego forum prezentującego działania organizacji pozarządowych na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży w środowiskach lokalnych w ramach profilaktyki oraz rozwiązywania uzależnień, promowanie „dobrych praktyk”;
- wzmocnić działania w kierunku upowszechniania programów wspierających osoby uzależnione i współuzależnione w życiu w trzeźwości;
- wspomagać rozwój sieci gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych dla osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową oraz problemem przemocy;
- przy realizacji rekomendowanych działań należy wykorzystywać w większym stopniu środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, szczególnie na finansowanie projektów nakierowanych na młodzież składanych przez organizacje pozarządowe.